Akademia Pożarnicza w Warszawie
Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności
Karta przedmiotu 2025 - 2028

semestr 5

Wypadki przy pracy i choroby zawodowe

Accidents at work and occupational diseases

profil	praktyczny
kierunek	bezpieczeństwo i higiena pracy
poziom	pierwszego stopnia
program	NP-BHP: studia niestacjonarne pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo i higiena pracy
forma studiów	niestacjonarne
ECTS	5
koordynator	st. bryg. dr inż. Anna Prędecka

forma zajęć: wykład

godzin	18
wymagania wstępne	Znajomość podstaw analizy ryzyka. Umiejętność analizy aktów prawnych. Zdolność budowania logicznych ciągów przyczynowo-skutkowych zdarzeń pod różnymi względami niekorzystnych.
cele	Głównym celem kształcenia w ramach przedmiotu jest wyposażenie studentów w podstawowe wiedzę i umiejętności z zakresu wypadków przy pracy w kontekście problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy. Szczegółowe cele kształcenia traktują o systemie normatywnym regulującym kwestie wypadków dotyczących pracy, postępowania powypadkowego, świadczeń z tytułu wypadków przy pracy, badań wypadków w ujęciach deskryptywnym i przyczynowo-skutkowym, projektowaniu działań profilaktyki wypadkowej, a także optymalizacji kosztów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w oparciu o wyniki analiz wypadków przy pracy.
metody	Wykład – wykład, dyskusja, metoda problemowa; Ćwiczenia – studium przypadku (case study), metoda problemowa, burza mózgów.
praca własna	Studiowanie literatury przedmiotu, przygotowanie do zaliczeń wykładu i ćwiczeń.
literatura podst.	B. Rączkowski, BHP w praktyce. Gdańsk 2016. Obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. z 2013 r. poz. 954). Obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 lipca 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie trybu uznawania zdarzenia powstałego w okresie ubezpieczenia wypadkowego za wypadek przy pracy, kwalifikacji prawnej zdarzenia, wzoru karty wypadku i terminu jej sporządzenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 1618). Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków (Dz. U. z 2016 r. poz. 1005). Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 września 2004 r. w sprawie wzoru protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy (Dz. U. z 2004 r. nr 227 poz. 2298). Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 stycznia 2009 r. w sprawie statystycznej karty wypadku przy pracy (Dz. U. z 2009 r. nr 14 poz. 80 z późn. zm.). Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz. U. z 2009 r. nr 105 poz. 870). Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1773, z późn. zm.). Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 737).
literatura uzupeł.	K. Hawro, Wypadki przy pracy. Pojęcie, świadczenia, postępowanie. Rzeszów 2013. L. Pietrzak, Analiza wypadków przy pracy dla potrzeb prewencji. Warszawa 2007. M. Jachimowicz, Wypadki przy pracy i choroby zawodowe. Świadczenia ubezpieczeniowe i cywilne. Warszawa 2013. Podstawy prewencji wypadkowej, red. Z. Pawłowska. Warszawa 2008. Wykaz orzeczeń do ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe. Kompendium wiedzy. 2016.

treści	godziny
Definicja wypadków przy pracy. Cechy wypadków przy pracy — nagłość zdarzenia, przyczyna zewnętrzna, związek z pracą.	2
Wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy.	1
Normy prawne, orzecznictwo oraz stosowane środki badawcze, organizacyjne i techniczne, związane z problematyką wypadków przy pracy i chorób zawodowych.	2
Prowadzenie postępowania powypadkowego, w tym ustalanie okoliczności i przyczyn wypadku, zbieranie informacji od osób poszkodowanych oraz świadków, opracowanie dokumentacji powypadkowej, przeprowadzenie oraz wdrażanie środków profilaktycznych.	2
Stworzenie podstaw do właściwej analizy problemów związanych z chorobami zawodowymi i wdrażanie postępowań wynikających z podejrzenia choroby zawodowej. Zapoznanie z procedurą orzekania o chorobie zawodowej.	1
Postępowanie powypadkowe. Ustalanie okoliczności i przyczyny zdarzenia.	1
Kwalifikacja prawna zdarzenia. Środki profilaktyczne adekwatne do okoliczności i przyczyn wypadku.	1
Ocena ryzyka zawodowego w oparciu o wyniki postępowania powypadkowego.	1
Obowiązki statystyczne związane z wypadkami przy pracy.	1
Dobór skutecznych metod minimalizowania i eliminowania zagrożeń skutkujących powstaniem chorób zawodowych.	1
Postępowanie w przypadku podejrzenia choroby zawodowej.	1
Procedury związane ze zgłaszaniem podejrzenia choroby zawodowej.	1
Orzekanie o rozpoznaniu choroby zawodowej.	1
Ocena narażenia zawodowego.	1
Zaliczenie	1

forma zajęć: ćwiczenia projektowe

godzin	18
wymagania wstępne	Znajomość podstaw analizy ryzyka. Umiejętność analizy aktów prawnych. Zdolność budowania logicznych ciągów przyczynowo-skutkowych zdarzeń pod różnymi względami niekorzystnych.
cele	Głównym celem kształcenia w ramach przedmiotu jest wyposażenie studentów w podstawowe wiedzę i umiejętności z zakresu wypadków przy pracy w kontekście problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy. Szczegółowe cele kształcenia traktują o systemie normatywnym regulującym kwestie wypadków dotyczących pracy, postępowania powypadkowego, świadczeń z tytułu wypadków przy pracy, badań wypadków w ujęciach deskryptywnym i przyczynowo-skutkowym, projektowaniu działań profilaktyki wypadkowej, a także optymalizacji kosztów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w oparciu o wyniki analiz wypadków przy pracy.
metody	Ćwiczenia – studium przypadku (case study), metoda problemowa, burza mózgów.
praca własna	Studiowanie literatury przedmiotu, przygotowanie do zaliczeń wykładu i ćwiczeń.
literatura podst.	B. Rączkowski, BHP w praktyce. Gdańsk 2016. Obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. z 2013 r. poz. 954). Obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 lipca 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie trybu uznawania zdarzenia powstałego w okresie ubezpieczenia wypadkowego za wypadek przy pracy, kwalifikacji prawnej zdarzenia, wzoru karty wypadku i terminu jej sporządzenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 1618). Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków (Dz. U. z 2016 r. poz. 1005). Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 września 2004 r. w sprawie wzoru protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy (Dz. U. z 2004 r. nr 227 poz. 2298). Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 stycznia 2009 r. w sprawie statystycznej karty wypadku przy pracy (Dz. U. z 2009 r. nr 14 poz. 80 z późn. zm.). Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz. U. z 2009 r. nr 105 poz. 870). Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1773, z późn. zm.). Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 737).
literatura uzupeł.	K. Hawro, Wypadki przy pracy. Pojęcie, świadczenia, postępowanie. Rzeszów 2013. L. Pietrzak, Analiza wypadków przy pracy dla potrzeb prewencji. Warszawa 2007. M. Jachimowicz, Wypadki przy pracy i choroby zawodowe. Świadczenia ubezpieczeniowe i cywilne. Warszawa 2013. Podstawy prewencji wypadkowej, red. Z. Pawłowska. Warszawa 2008. Wykaz orzeczeń do ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe. Kompendium wiedzy. 2016.

treści	godziny
Przeprowadzanie analizy wypadków przy pracy; ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy.	4
Opracowanie dokumentacji powypadkowej (protokół powypadkowy, karta wypadku).	4
Sporządzenie statystycznej karty wypadku.	4
Praktyczne aspekty postępowania w przypadku podejrzenia choroby zawodowej.	4
Zaliczenie	2